

Gemeenteraad Woerden  
Postbus 45  
3440 AA WOERDEN

Blekerijlaan 14  
3447 GR Woerden  
Postbus 45  
3440 AA Woerden

Datum: 3 mei 2023

Telefoon 14 0348  
Fax (0348) 42 84 51  
rekenkamer@woerden.nl

Onderwerp: (Geen) Doorwerkingsonderzoek RKC  
Woerden

BTW-nummer  
NL0017.21.860.B.02  
KvK-nummer  
50177214  
IBAN-nummer  
NL41BNGH028500967

Geachte leden van de raad,

### **1. Aanleiding**

De Rekenkamer van de gemeente Woerden heeft sinds zijn instelling in 2004 een groot aantal rapporten uitgebracht. Na al die jaren wilden we de balans opmaken. We vroegen ons af welk effect de gepubliceerde rapporten gehad hebben? Hoe worden de onderzoeken van de Rekenkamer gewaardeerd en zijn er lessen voor verbetering? Met die gedachte wilden we een zogenaamd doorwerkingsonderzoek starten.

Deze gedachte is besproken met de raad op 8 december 2022 tijdens de zogenaamde Najaarsbijeenkomst. Bij die bijeenkomst lag een aantal mogelijke onderzoeksonderwerpen voor het Jaarprogramma 2023 voor. De raad werd gevraagd te reageren en eventueel suggesties te doen. Bij die bijeenkomst werd dit onderzoeksonderwerp met instemming begroet.

### **2. Verordening en Werkwijze**

De bevoegdheden en taken van de Rekenkamer zijn geregeld in een Verordening. Daarnaast heeft de Rekenkamer een document opgesteld waarin de werkwijze staat beschreven. In die werkwijze wordt onder andere beschreven hoe de Rekenkamer een onderzoek aanpakt en uitvoert.

Voordat gestart wordt met een onderzoek wordt een verkenning uitgevoerd op het onderwerp en mogelijke onderzoeksvragen. De Rekenkamerleden voeren een dergelijke verkenning zelf uit.

### **3. Vooronderzoek**

Met deze brief brengt de Rekenkamer u op de hoogte van de bevindingen tijdens en resultaten van het vooronderzoek. We sluiten af met een aantal conclusies.

#### **3.1. De producten van de Rekenkamer**

De Rekenkamer kent verschillende soorten onderzoek:

- Vooronderzoek (verkenning van een onderwerp)
- Onderzoek (uitgebreid beleids- of bedrijfsvoeringsonderzoek)
- Vervolgonderzoek (beoordeelt of de aanbevelingen uit een eerder beleids- of bedrijfsvoeringsonderzoek zijn opgevolgd)
- Analyse (beperkt onderzoek naar een bepaald onderwerp)

De Rekenkamer Woerden bestaat 18 jaar. In dit vooronderzoek zijn de rapporten en brieven betrokken van 2018 tot en met 2022. Van de periode 2014-2018 is een selectie gemaakt van rapporten die ook nu nog relevant zijn. Daar is een aantal redenen voor:

- Onderzoeken zijn vaak tijdgebonden; ze verliezen na verloop der jaren hun actualiteit en relevantie.
- In een doorwerkingsonderzoek wordt gebruik gemaakt van 'desk research' maar ook van interviews: naar verwachting is het aantal respondenten (raads- collegeleden en ambtelijke organisatie ) dat bekend was met de actualiteit van voor 2014 niet erg groot.

Deze afwegingen hebben geleid tot het volgende overzicht van eventueel te betrekken rapporten in het doorwerkingsonderzoek.

#### *Overzicht onderzoeken en brieven 2018 -2022*

- 2022 [Openbaarheid van bestuur](#)
- 2022 [Lokale democratie in coronatijd](#)
- 2021 [Armoedebeleid gemeente Woerden](#)
- 2021 [Onderzoek naar participatie in Woerden](#)
- 2020 [Bestuurlijke nota duurzaam inkopen](#)

#### *Overzicht onderzoeken en brieven 2014 -2018*

- 2017 [Jeugdhulp, reden tot zorg?](#)
- 2017 [Informatie Verbonden Partijen](#)
- 2017 [Monitor Ferm Werk](#)
- 2016 [Verkenning huisvestingsbeleid](#)
- 2016 [Onderzoeksbevoegdheid Rekenkamercommissie](#)
- 2016 [Handreiking artikel 40 vragen mbt informatieveiligheid](#)
- 2016 [Woerden verzekert vangnet](#)
- 2016 [Onderzoek uitvoering Besluit Bijstandverlening Zelfstandigen \(BBZ-regeling\)](#)
- 2016 [In eigen regie. Quicksan privacybeleid bij decentralisaties](#)
- 2015 [Steengoed? Quicksan naar de eerste jaren vastgoedbeleid binnen één afdeling](#)
- 2014 [Subsidies in Woerden: op weg naar effectmeting](#)
- 2014 [Vervolgonderzoek naar de uitvoering van de Wet werk en bijstand, tevens de oprichting van Ferm Werk](#)

### **3.2. Wat opvalt**

- In de lijst zijn verschillende typen onderzoek vertegenwoordigd: Doe mee onderzoeken (die uitgevoerd worden onder regie van de NVRP, brieven, onderzoeken, vervolgonderzoeken. De opgestelde lijst geeft wat dat betreft een representatief beeld;
- In de periode van 2018 en 2019 zijn geen onderzoeken gepubliceerd; in 2020 maar één. Dat kan verklaard worden uit het feit dat in december 2018 collectief ontslag verleend werd aan de Rekenkamerleden; in juli 2019 traden drie nieuwe leden aan. De nieuwe Rekenkamer heeft haar eerste onderzoek in 2020 opgeleverd.
- In 2017/2018 zijn, blijkens het Jaarverslag, nog wel twee beginnetjes gemaakt: 'Verkenning naar investeringen in de ambtelijke organisatie' en 'Onderzoek naar bestemmingsplannen'. Deze twee staan niet in de lijst van gepubliceerde onderzoeken. Deze zijn door de interne problemen van de Rekenkamer niet afgerond.
- In 2016 is besloten om met ingang van dat jaar de opvolging van aanbevelingen toe te voegen aan de Jaarverslagen. Dat is gebeurd in het Jaarverslag van 2017, bijlage 3 p.10. De voortgang van 'Steengoed, In eigen regie', 'Uitvoering BBZ' en 'Woerden verzekert' heeft daarin een plek. Conclusie daarin is dat van opvolging nauwelijks tot geen sprake is.

- In het jaar 2018 is geen Jaarverslag uitgebracht.
- In de Jaarverslagen van 2019 en 2020 is geen bijlage met opvolging toegevoegd.
- In de jaren 2019-2022 was niet voorzien in constante, stabiele ondersteuning voor de Rekenkamercommissie.
- In de Werkwijze van de Rekenkamercommissie bij stap 26 is de 'verplichting' tot het doen van vervolgonderzoek opgenomen; daar gaat het over 'enkele jaren na het verschijnen van het eindproduct'.
- De onderzoeken van 2020 en 2021 zouden kunnen worden onderzocht op doorwerking. Dat zijn er drie.
- Voor de onderzoeken uitgevoerd in 2022 geldt dat deze te recent zijn; hoogst waarschijnlijk is er van doorwerking nog geen sprake.
- In het Jaarverslag 2022, dat ondertussen is afgerond, is ook over dit jaar de opvolging van aanbevelingen niet toegevoegd.
- Van de lijst met oudere onderzoeken zouden de volgende drie kunnen worden geanalyseerd op doorwerking: 'Jeugdhulp', 'Verkenning Huisvestingsbeleid' en 'Informatieveiligheid'.
- 'Informatie Verbonden Partijen' betreft een brief waarin wordt ingegaan op Ferm Werk. Daarop is een jaarlijkse monitor afgesproken.
- 'Onderzoeksbevoegdheid RKC' betreft geen onderzoek, maar een technische uitleg / stellingname.
- Van de onderzoeken waarvan de opvolging in het jaarverslag van 2017 beschreven staan zou opnieuw gekeken kunnen worden of er alsnog iets mee gedaan is.

#### **4. Conclusie**

De Rekenkamer heeft een turbulente periode achter de rug. In 2018 en 2019 zijn daardoor geen onderzoeken opgeleverd. Sinds juli 2019 is de Rekenkamercommissie op sterkte. Vanwege corona is het werk vervolgens vertraagd geraakt en zijn minder onderzoeken opgeleverd dan verwacht mag worden. Er was geen stabiele secretariële ondersteuning voor het werk van de Rekenkamercommissie.

*Kortom: er zijn onvoldoende onderzoeken uitgevoerd om een doorwerkingsonderzoek van toegevoegde waarde te laten zijn.*

#### **5. Wet versterking decentrale rekenkamers**

Met ingang van 1 januari 2023 is de Wet Versterking decentrale Rekenkamers in werking getreden. De gemeenteraad van Woerden heeft tot 1 januari 2024 de tijd om de gevolgen van deze wet in zijn praktijk te verwerken.

De lokale Rekenkamer blijft -ook in de nieuwe wet- een belangrijke hulptroep van de raad die inzicht verschaft in de uitvoering van beleid en hoe inwoners het afgesproken beleid ervaren. Het is alleen daarom al belangrijk om de (nieuwe) Rekenkamer vorm te geven naar de wensen en doelstellingen van de raad.

De Nederlandse Vereniging voor raadsleden (NVvR), de Nederlandse Vereniging voor Rekenkamers (NVR) en de Vereniging van Griffiers (VvG) adviseren het gesprek daarover te voeren aan de hand van een aantal uitgangspunten, die zij beschrijven in een Stappenplan:<sup>1</sup>

---

<sup>1</sup> Nederlandse Vereniging voor Raadsleden ism de Nederlandse Vereniging voor Rekenkamers en Rekenkamercommissies en de Vereniging van Griffiers (2022), Stappenplan naar de nieuwe lokale Rekenkamer

- Denk als raad na over de gezamenlijke doelstellingen – denk aan transparantie, betrekken van inwoners etc;
- Denk als raad na over de doelen en verwachtingen die de raad heeft van de rekenkamer;
- Ga als raad in gesprek met de huidige rekenkamer over de doelen en verwachtingen van de Rekenkamer;
- Zorg dat de vastgestelde doelstellingen en verwachtingen van de raad overeenkomen met de beoogde doelen, ambities en werkwijze van de (nieuwe) Rekenkamer;
- Zorg dat de doelstellingen en verwachtingen aansluiten bij de personele invulling van de Rekenkamer en past binnen het budget van de rekenkamer

*De huidige rekenkamer biedt de griffie zijn diensten aan bij de organisatie van dit gesprek.*

Aanbevelingen van de Rekenkamer helpen de raad om te sturen op aanpassing van het beleid en te leren van gemaakte fouten. Aanbevelingen van de Rekenkamer zijn gericht aan het college, de raad of aan de Rekenkamer zelf.

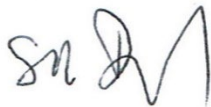
Volgens de wet

- biedt de raad inzicht over de opvolging van de aanbevelingen die de raad overgenomen heeft, een jaar na publicatie.
- is het college verplicht inzicht te bieden in de uitvoering van aan hen gerichte aanbevelingen.

De opvolging van door de raad vastgestelde aanbevelingen is in de nieuwe wet daarmee een gezamenlijke verantwoordelijkheid van griffie, raad en college.

*De (huidige) rekenkamer denkt graag mee over een efficiënte en effectieve manier om dat te doen.*

Met vriendelijke groet,



Steven Dijk,  
Voorzitter